

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Túri Aranka ügyvéd által képviselt I. rendű, II. rendű és III. rendű felpereseknek a dr. Csiha Judit ügyvéd által képviselt alperes ellen illetmény megfizetése iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 30.M.5973/2006. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Bíróság 49.Mf.635.123/2009/2. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperesek által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 49.Mf.635.123/2009/2. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felpereseket, hogy tizenöt nap alatt fizessenek meg az alperesnek 10.000 (tízezer) forint + 2500 (kettőezer-öt száz) forint ÁFA felülvizsgálati eljárási költséget.

I n d o k o l á s :

A felperesek közalkalmazotti jogviszonyban álltak az alperessel, kinevezésük szerint műtősségéd munkakörben, „B” fizetési osztályba besorolással végezték a munkát a Traumatológiai Osztályon.

Keresetükben „C” fizetési osztályba történő átsorolásukat kérték arra hivatkozva, hogy bár röntgen asszisztensi képesítéssel nem rendelkeztek, a műtőben röntgen berendezéseket kezeltek. Ezért három évre visszamenőleg illetmény-különbözet, 120%-os röntgenpótlék megfizetését, két óra röntgen-munkaidő kedvezmény, valamint évi 10 munkanap pótszabadság kiadását kérték. Keresetük továbbá kiterjedt rendkívüli munkavégzés ellenértéke megfizetésére. Igényüket a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (Kjt.) egészségügyi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 233/2000. (XII.23.) Korm. rendelet (R.) 10. § (7) bekezdésében foglaltakra alapították, amely szerint ha az ügyeleti szolgálat és azt megszakítás nélkül követő rendes munkaidő, majd újabb ügyelet együttesen eléri a 24 órát, az ügyeletet közvetlenül követően nyolc óra időtartamú pihenőidőt kell biztosítani, amely az esetükben nem történt meg.

A Fővárosi Munkaügyi bíróság 30.M.5973/2006/24. számú ítéletével a felperesek keresetét elutasította.

A munkaügyi bíróság megállapította, miszerint valós, hogy a röntgen asszisztensi létszám hiányában a felperesek segítségével kezelték a röntgenkészülékeket. A 3/2001. (II.20.) EüM rendelet 1. számú melléklet 2/e/5. pont alapján a műtőssegédi munkakör „A” és „B” fizetési osztályba sorolható be. A felperesek röntgen asszisztensi munkakörhöz szükséges végzettséggel, szakképesítéssel nem rendelkeztek. Jogi álláspontja szerint az a körülmény, hogy a felperesek elláttak a röntgen asszisztensi munkakörbe tartozó egyes feladatokat, még nem jelenti, hogy röntgen asszisztensi munkakört töltöttek be. A Kjt. 63. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek együttes teljesülése hiányában pedig „C” fizetési osztályba nem sorolhatók, és nem jogosultak illetmény-különbözetre sem.

A tényállás szerint a felperesek mint műtőssegédek részesültek a R. 16. § (2) bekezdés b) pontja szerinti pótlékalap 120%-át kitevő pótlékban. Ugyanezen szakasz (5) bekezdése viszont arról rendelkezik, hogy a (2) bekezdésében felsorolt pótlékok egymás mellett nem folyósíthatók, így műtőssegédi pótlék mellett a röntgen használattal összefüggésben pótlék nem igényelhető.

A munkaügyi bíróság nem találta bizonyítottnak, miszerint a felperesek napi három órát meghaladó mértékben voltak ionizáló sugárzásnak kitett helyzetben. Ezért nem volt jogszabályi alapja a munkaidő kedvezmény és a pótszabadság iránti igényüknek, és arra 2004. évet megelőzően az alperes kollektív szerződése sem teremtett lehetőséget.

A munkaügyi bíróság a felperesek rendkívüli munkavégzés ellenértéke iránti keresetét - a felperesek perelhúzó perbeli magatartását és a rendelkezésre álló adatokat mérlegelve - a Pp. 8. §-a és a Pp. 141. § (6) bekezdése alapján elutasította. Indokolásában kiemelte, miszerint a felperesek szakértő kirendelését indítványozták anélkül, hogy tényállításaikat a rendkívüli munkavégzésre nézve értékelhető módon megfelelő részletességgel, konkrétan megfogalmazták volna.

A felperesek fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Bíróság 49.Mf.635.123/2009/2. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helyes indokainál fogva a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú bíróság osztotta a munkaügyi bíróság jogi álláspontját, mely szerint a felperesek „C” fizetési osztály szerinti illetményre megalapozottan nem tarthatnak igényt. Kiemelte, miszerint az

alperes egyébként a jogalap vitatása mellett állította, hogy a felperesek illetménye meghaladta a „C” fizetési osztály szerinti illetményt is, melyre a felperesek észrevételt nem tettek.

A másodfokú bíróság helytállónak találta a munkaügyi bíróságnak a rendkívüli munkavégzés ellenértéke iránti keresetet elutasító érdemi döntését és annak indokolását is. A másodfokú bíróság e körben azt hangsúlyozta, hogy a felperesek a keresetüketösszegszerűségben többször módosítva terjesztették elő, anélkül, hogy a bíróság többszöri, jogkövetkezmények terhével történt felhívása ellenére annak részletes magyarázatát, indokolását megadták volna. A felperesek a több alkalommal lefolytatott adategyeztetés ellenére a per több mint négy éves időtartama alatt sem tudták annak okát egyértelműen megjelölni, hogy az alperesi számítást milyen okból és mennyiben találják tévesnek. A 2008. szeptember 30-án megtartott tárgyaláson a felperesi képviselő vállalta, hogy az ismételten táblázat formájában becsatolt keresetpontosítás magyarázatát rövid határidőn belül előterjeszti. Ez azonban a 2009. február 10-ei tárgyalásig sem történt meg, annak ellenére, hogy a felek 2009. január 13-án ismételt adategyeztetést tartottak, melynek jegyzőkönyvéből kitűnik, hogy az alperes a felperesek által igényelt - perbeli időszakra vonatkozó - valamennyi iratot a felperesek rendelkezésére bocsátotta.

A jogerős ítélet ellen a felperesek nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak hatályon kívül helyezését és az első fokon eljáró bíróság új határozat hozatalára való utasítását kérték.

Érvelésük szerint röntgen asszisztensi képesítés hiányában is röntgen asszisztensi bérezésre jogosultak, mert a Kjt. 63. § (1) bekezdését akkor is alkalmazni kell, ha a közalkalmazott nem rendelkezik a jogszabályban előírt iskolai végzettséggel.

A felperesek sérelmezték, hogy a munkaügyi bíróság nem rendelt ki szakértőt a rendkívüli munkavégzés ellenértéke iránti keresetük tárgyában. Állításuk szerint a túlmunka iránti igényük „egyértelműen látszik a jelenléti ívekből” „Nem az összegszerűség számolására” kérték a szakértőt, „hanem az elvek meghatározására”, mert a per során a munkaidőkeret kérdésében felmerült adatok ellentétesek voltak.

A felperesek sérelmezték azt is, hogy a munkaügyi bíróság nem adott lehetőséget a keresetük további pontosítására. Az eljáró bíróságok az alperes magatartását nem értékelték, holott ez képezte akadályát a keresetük pontosításának. Állításuk szerint iratellenes az a jogerős ítélet szerinti megállapítás, mely szerint az alperes részéről a 2009. január 13-án tartott egyeztetésen teljes körűen átadásra kerültek az iratok.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése értelmében kizárólag a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta.

A Kjt. 63. § (1) bekezdése szerint a közalkalmazott fizetési osztályát (besorolását) - a 61. § (1) bekezdésében foglaltak figyelembevételével - az ellátandó munkakör betöltésére előírt annak a legmagasabb iskolai végzettségnek, illetve szakképesítésnek, szakképzettségnek, doktori címnek, tudományos fokozatnak alapján kell meghatározni, amellyel a közalkalmazott rendelkezik.

Ebből következően a röntgen asszisztensi munkakörre előírt röntgen asszisztensi képesítés hiányában magasabb besorolás szerinti illetményt a felperesek megalapozottan nem követelhettek. A munkáltatónál esetleg több munkakört betöltő közalkalmazott pedig csak annak a munkakörének megfelelően sorolható be, amelyre a kinevezése szólt.

A rendkívüli munkavégzés ellenértéke iránti igény tekintetében a Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében a felperesek érdekében állt annak bizonyítása, mely szerint mikor és milyen mértékű túlmunkát végeztek. A felperesek igényét egymagában nem alkalmas alátámasztani a R. 10. § (7) bekezdésére való hivatkozásuk, mert annak esetleges sérelme ugyan jogszabályba ütköző foglalkoztatásnak minősül, ugyanakkor a havi munkaidőkeretben foglalkoztatott felperesek esetében csupán a munkaidőkereten felüli és az ügyelet alatti munkavégzés [Mt. 126. § (1) bekezdés b), c) pont] és semmiképpen nem az ügyelet tényleges időtartama minősülhet rendkívüli munkavégzésnek, melyre nézve - arra is figyelemmel, hogy az alperes ténylegesen fizetett a felpereseknek túlmunkadíjat - perbeli adat nincs, így szakértő kirendelésére „az elvek meghatározására” szükség nem volt.

Az eljáró bíróságok jogszabálysértés nélkül alkalmazták a Pp. 8. §-ában, valamint a Pp. 141. § (6) bekezdésében foglaltakat, melynek felülmérlegelésére a Legfelsőbb Bíróság jogszabályi alapot nem talált. A felperesek nyilatkozatukból kitűnően már a 2008. május 17-én megtartott tárgyaláson rendelkeztek a jelenléti ívekkel (21. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldal első bekezdés), ennek ellenére az összszerszerűen egyébként megjelölt igényük számítási módját az

elsőfokú tárgyalás 2009. február 10-ei időpontjáig - többszöri bírósági felhívás, felek közötti egyeztetés, tárgyalás elhalasztása ellenére - nem közölték.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet - jogszabálysértés hiányában - a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pervesztes felpereseket a Pp. 78. § (1) bekezdésének alkalmazásával kötelezte az alperes felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2011. július 6.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke, Dr. Stark Marianna s.k. előadó bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bírósági tisztviselő